

17 noyabr—Milli Dirçəliş Günüdür

Tarixin dönüş anında

XX əsrin sonu təlatümlü illərlə yadda qaldı. Dünya xəritəsində dəyişiklik edildi. SSRİ kimi nəhəng imperiyanın dağılması bir sıra yeni dövlətlərin yaranmasına səbəb oldu, beynəlxalq sosializm sisteminin süqutu ilə nəticələndi. Bu da tarixi inkişafın yeni bir mərhələsi, milli mənlilik şüurunun yüksəlməsinə aparıcı yol idi. Bu yola ilk qədəm qoyan Azərbaycan xalqı oldu.

1988-ci il noyabrın 17-də xalq Bakı şəhərində Azadlıq meydanına axışmaqla 70 il Azərbaycanı müstəmləkə əsarətində saxlayan sovet imperiyasına qarşı etiraz səsi qaldırdı. Belə bir şəraitdə məkrli qonşumuz olan ermənilər yeni torpaqlar zəbt etməyə çalışaraq respublikamıza qarşı ərazi iddialarına başladılar. 1988-ci ildən başla-

nan erməni iğtişaçları silahlı quldur dəstələrinin hücumları ilə əvəzləndi. Ermənilərin silahlı basqınları get-gedə artır, daha çox zorakılıq, quldurluq xarakteri alırdı. Silahlı hücumların qarşısı alınmadığına görə düşmən daha da azğınlaşdı.

1988-ci ildə azğınlaşmış erməni silahlıları Qarabağda Topxana meşəsini qıraraq müdafiə obyektini yaratmaq istəyəndə xalqın qəzəbi coşub-daşdı, qəti mübarizəyə hazır olduğunu ortaya qoydu. Ancaq iqtidardakılar xalqın mübarizəsinə rəhbərlik edə bilmədilər.

Belə bir şəraitdə xalqın mübarizəsini düzgün istiqamətləndirmək, qüvvələri birləşdirməyi bacarmaq lazım idi. Böyük müdrikiyə, idarəetmə bacarığına, yüksək

iradəyə və qətiyyətə malik rəhbər isə yalnız Heydər Əliyev idi. Təəssüf ki, o vaxt iqtidarda olanlar xalqın bu çətin günlərində onunla birlikdə olmaq istəyən lideri hər vasitə ilə kütlədən təcrid etməyə, hadisələrdən kənarlaşdırmağa çalışırdı. Bütün bu cəhdlərə baxmayaraq Heydər Əliyev Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Sovetinə sədr seçildi. Heydər Əliyevin təklifi ilə 1990-cı il noyabrın 17-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Sovetinin adı dəyişdirilərək Ali Məclis adlandırıldı, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin üçrəngli bayrağını qaldırmaq, muxtar respublikanın adından «sovet» və «sosialist» sözlərini çıxarmaq barədə qərar qəbul edildi. Milli Dirçəliş Günümüzün tarixi yazılmağa başlandı. 1990-

ci ildə belə addım atmaq hər şeyin ölçülüb-biçildiyinə, hadisələrin düzgün proqramla idarə olunacağına inam yaradırdı. Hadisələrin sonrakı inkişafı Heydər Əliyevin dahiliyini, uzaqgörənliyini və yüksək iradəli təşkilatçılıq qabiliyyətini sübut etdi.

1990-cı ildə Heydər Əliyevin təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə başlangıcı qoyulan Milli Dirçəliş yeni inkişaf mərhələsinə çatdı. Azərbaycan tarixinin dönüş anı sonrakı uğurlara yol açdı.

Xalqın təkidli tələbi ilə respublika rəhbərliyinə gələn ulu öndər ölkəmizi fəlakətdən, məhv olmaq təhlükəsindən xilas etdi. Ona görə də xalqımız Milli Dirçəliş Gününü xilaskar rəhbərin ruhuna dərin hörmət və iftixar hissi ilə qeyd edir, ulu öndərin siyasi kursunu inamla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin ətrafında sıx birləşərək daha böyük uğurlara imza atır.

«Qəbələ».

Müəllimlərin diaqnostik qiymətləndirilməsi keçiriləcək

Bu ilin noyabr-dekabr aylarında ölkənin 26 rayon və şəhərləri üzrə əvvəlki illərdə keçirilən diaqnostik qiymətləndirmədə müxtəlif səbəblərdən iştirak edə bilməyən, 2016-2017-ci dərslərində Təhsil Nazirliyinin keçirdiyi ölkədaxili yerdəyişmə, habelə müddətli əmək müqaviləsi ilə vakant və ya sosial məzuniyyət yerinə işə qəbul olunan müəllimlərin bilik və bacarıqlarının diaqnostik qiymətləndirilməsinə cəlb olunacaq.

Diaqnostik qiymətləndirmənin keçirilməsində məqsəd ümumtəhsil müəssisələrində çalışan müəllimlərin bilik və bacarıq səviyyələrini müəyyənləşdirmək, onların dərslər yükü normasını və əməkhaqqını artırmaqla maddi rifahını yaxşılaşdırmaq, eləcə də həmin müəllimləri inkişafyönlü təlimlərə cəlb etməkdən ibarətdir.

22 noyabr ədliyyə işçilərinin peşə bayramıdır

Ədalətin keşiyində

Azərbaycanda ədliyyə sisteminin zəngin tarixi vardır. Bu Azərbaycan Demokratik Respublikasının yaranması ilə başlanır. Belə ki, 1918-ci il may ayının 28-də—Azərbaycan Demokratik Respublikasının elan edildiyi gün Ədliyyə Nazirliyi də yaradılmışdır.

Nazirlik öz işinə ilk növbədə ədliyyə strukturlarının, məhkəmələrin və istintaq sahələrinin bərpası ilə başlamış, gərgin fəaliyyət nəticəsində məhkəmə aparatları tədricən bərpa edilmiş, çətinliklə də olsa hüquq ədəbiyyatı kitabxanası yaradılaraq 6 aylıq hüquq kursları təşkil edilmişdir.

Ədliyyə orqanları və məhkəmələrin fəaliyyəti ilə bağlı bir sıra hüquqi sənədlər qəbul edilmiş, o cümlədən 1918-ci il noyabr ayının 14-də Azərbaycan Məhkəmə Palatasının Əsasnaməsi, noyabrın 22-də isə Ədliyyə Nazirliyinin Əsasnaməsi təsdiq olunmuşdur. Cəzaçəkmə yerləri ilə aparılan işin ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsində əhəmiyyəti nəzərə alınaraq hökumətin 1919-cu il 11 avqust tarixli qərarı ilə əvvəllər Daxili İşlər Nazirliyinin tərkibində olan həbsxanalar Ədliyyə Nazirliyinin tabeliyinə verilmişdir.

Azərbaycan Demokratik Respublikası 1920-ci il aprel ayının 27-28-də Rusiyanın XI Qızıl Ordusu tərəfindən işğal edildikdən sonra İnkilab Komitəsinin 13 may 1920-ci il tarixli qərarı ilə Ədliyyə Nazirliyi ləğv edilmiş, Xalq Ədliyyə Komissarlığı yaradılaraq, onun səlahiyyətlərinə qanunvericilik layihələrinin hazırlanması, məhkəmə işçilərinin seçilməsi, təlimatlandırılması və onlara inzibati rəhbərlik edilməsi, qanunçuluğa ali nəzarət və istintaqın aparılması daxil edilmişdir. Lakin, 1930-cu ildə bu komissarlıq ləğv edilərək onun funksiyaları prokurorluğa, ali məhkəməyə, mərkəzi icraiyyə komitəsinə və digər orqanlara verilmişdir.

1933-cü ildə məhkəmələrin, prokurorluğun apardığı istintaqın birləşdirilməsi, vahid məhkəmə siyasətinin həyata keçirilməsi, bütün hakimiyyət orqanlarının, təsərrüfat müəssisələrinin, ictimai birliklərin və fiziki şəxslərin hərəkətlərinin qanuniliyini müşahidə etmək məqsədilə Xalq Ədliyyə Komissarlığı yenidən təşkil edilmiş, onun səlahiyyətinə qanun layihələrinin hazırlanması, qanunların şərhli, məhkəmə kadrlarının hazırlanması, əhaliyə hüquqi yardımın təşkili, penitensiar sistemin idarə olunması, Ali Məhkəməyə, pro-

kurorluğa və vəkillərə rəhbərlik etmək funksiyaları daxil edilmişdir.

Ədliyyə Nazirliyinin yenidən yaradılması görkəmli dövlət xadimi cənab Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrə təsadüf edir. Belə ki, 27 oktyabr 1970-ci ildə Azərbaycan SSR Ali Sovetinin qərarı ilə Ədliyyə Nazirliyi təsis edildi və bununla da Azərbaycan ədliyyə tarixində yeni mərhələ başlanmış oldu. Ədliyyə Nazirliyi sabit fəaliyyət göstərərək məhkəmə orqanlarına təşkilati rəhbərliyi həyata keçirmiş, əhaliyə hüquqi yardımını yaxşılaşdırmış, notariat fəaliyyətinin və məhkəmə ekspertizalarının aparılmasını təmin etmiş, ümumiyyətlə, ədliyyə işi təkmilləşdirilərək onun gələcək inkişafı üçün zəmin yaratmışdır.

Azərbaycan yenidən dövlət müstəqilliyi əldə etdikdən və cənab Heydər Əliyev ölkə rəhbərliyinə gəldikdən sonra ədliyyə orqanlarının işinin müasir tələblər səviyyəsinə qaldırılması üçün əsaslı tədbirlər həyata keçirildi, Ədliyyə Nazirliyinin cəmiyyətdə rolu və əhəmiyyəti artdı, səlahiyyət dairəsi genişləndi.

Ulu öndər Heydər Əliyevin 11 noyabr 2000-ci il tarixli Sərəncamı ilə 22 noyabr - 1918-ci ildə Azərbaycan Demokratik Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin Əsasnaməsinin təsdiq edildiyi gün ədliyyə işçilərinin peşə bayramı günü kimi müəyyən edilmişdir.

Qüdrət CƏMALƏDDİNOĞLU.

Qəbələ rayonunda 2016-cı ilin 1 oktyabr tarixinə demografik vəziyyət haqqında məlumat

2016-cü ilin doqquz ayı ərzində Qəbələ rayonunun əhalisinin sayı 1.2 min nəfər və yaxud 1,2 faiz artaraq 104,0 min nəfərə çatmışdır. Hazırda rayon əhalisinin sıxlığı bir kvadrat kilometrə 67,0 nəfər təşkil edir. Əhalinin 34,2 faizi şəhər və qəsəbələrdə, 65,8 faizi isə kənd yerlərində yaşayır.

Rayon əhalisinin 50,8 faizini kişilər, 49,2 faizini qadınlar təşkil edir.

Əhalinin 24,1 faizi 0-14 yaşda, 72,1 faizi 15-64 yaşda, 3,8 faizi isə 65 və yuxarı yaşda olanlardır. 14-29 yaşda olan gənclər rayon əhalisinin 30,3 faizini təşkil edir.

2016-cü ilin doqquz ayı ərzində rayonda 1479 nə-

fər, gündə təxminən 5,5 körpə doğulmuşdur ki, onların da 52,9 faizini oğlanlar, 47,1 faizini isə qızlar təşkil edir.

2016-cü ilin doqquz ayı ərzində rayonda 398 ölüm, 587 nikah və 68 boşanma halları qeydə alınmışdır. Əhalinin hər 1000 nəfərinin ölüm səviyyəsi 5,1, nikah səviyyəsi 7,6, boşanma səviyyəsi isə 0,9 təşkil etmişdir.

Birinci nikaha daxil olanların orta yaş həddi kişilər arasında 26, qadınlar arasında isə 23 yaş təşkil edir.

2016-cü ilin doqquz ayı ərzində Qəbələ rayonunda miqrasiya artımı 46 nəfər olmuşdur.

RAYON STATİSTİKA İDARƏSİ.

Körpü möhkəmləndirildi

Şəhərin 20 Yanvar küçəsində Qapraçayın üzərində salınmış körpü ağır yük maşınlarının hərəkəti nəticəsində qəzalı vəziyyətə düşmüşdü. Vəziyyətlə əlaqədar 10 saylı yol istismarı MMC-nin mütəxəssisləri körpüyə baxış keçirərək müxtəlif bərkətmə işləri aparılmış, əvvəlkindən də etibarlı vəziyyətə gətirilmişdir.

Körpünün hər iki tərəfində mövcud olan 300

metrlik çınqıl yola asfalt döşənərək istismara verilmişdir. Çox sayda məktəb yaşlı və daha kiçik uşaqların piyada keçməsinə nəzərə alaraq körpü məhəccərlənmişdir.

Bu yol Qəbələ şəhəri sakinlərinin daha çox məraziət etdikləri ASAN xidmət mərkəzinə tərəf istifadə olunan digər alternativ yollara nisbətən 2 dəfə qısaadır.

«Qəbələ».